HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

1 august 2025 *

„Trimitere preliminară – Uniunea vamală – Rambursarea sau remiterea taxelor la import sau la export – Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 – Taxe vamale percepute cu încălcarea dreptului Uniunii – Articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf – Condițiile rambursării din oficiu – Constatarea caracterului nejustificat al perceperii acestor taxe într-un termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a acestora – Constatare care implică cunoașterea de către autoritățile vamale naționale a identității operatorilor în cauză, precum și a sumei care trebuie rambursată fiecăruia dintre ei – Obligația acestor autorități de a lua măsurile necesare și adecvate pentru a obține informațiile necesare pentru efectuarea unei astfel de rambursări”

În cauza C-206/24,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța), prin decizia din 13 martie 2024, primită de Curte la 14 martie 2024, în procedura

YX,

Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA

împotriva

Ministre de l’Économie, des Finances et de la Relance,

Directeur général des douanes et droits indirects,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din doamna M. L. Arastey Sahún (raportoare), președintă de cameră, și domnii D. Gratsias, E. Regan, J. Passer și B. Smulders, judecători,

avocat general: domnul R. Norkus,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

* Limba de procedură: franceza.

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul francez, de P. Chansou și B. Travard, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de A. Demeneix și B. Eggers, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 martie 2025,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 privind rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export (JO 1979, L 175, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 3069/86 al Consiliului din 7 octombrie 1986 (JO 1986, L 286, p. 1) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1430/79”) și a articolului 236 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO 1992, L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal comunitar”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între YX și Logística i Gestió Caves Andorranes i Vidal SA (denumită în continuare „Caves Andorranes”), o societate de drept andorran, pe de o parte, și ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance (ministrul economiei, finanțelor și relansării, Franța), precum și directeur général des douanes et droits indirects (directorul general al vămilor și impozitelor indirecte, Franța), pe de altă parte, în legătură cu rambursarea din oficiu a taxelor vamale percepute fără a fi datorate pentru importuri de mărfuri din țări terțe cu destinația Andorra.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 1430/79

3 Articolul 1 din Regulamentul nr. 1430/79 prevedea:

„(1) Prezentul regulament stabilește condițiile în care autoritățile competente acordă rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export.

(2) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[…]

(e) «înscriere în evidența contabilă» înseamnă actul administrativ prin care se stabilește în mod corespunzător valoarea drepturilor de import sau de export pe care trebuie să le perceapă autoritățile competente;

[…]” [traducere neoficială]

4 Articolul 2 din acest regulament prevedea:

„(1) Drepturile de import se rambursează sau se remit în măsura în care se stabilește, la cererea autorităților competente, că valoarea acestor drepturi înscrisă în evidența contabilă:

– este aferentă mărfurilor pentru care nu a luat naștere nicio datorie vamală sau pentru care datoria vamală s-a stins în alt mod decât prin plata valorii sale sau prin prescripție,

– este mai mare, pentru un motiv oarecare, față de cea care trebuia percepută în mod legal.

(2) Drepturile de import se rambursează sau se remit pentru unul dintre motivele menționate la alineatul (1) la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a drepturilor respective de către autoritatea responsabilă cu recuperarea.

Acest termen nu poate fi prelungit, cu excepția cazului în care persoana interesată a făcut dovada că a fost împiedicată să depună cererea în termenul menționat ca urmare a unui caz fortuit sau de forță majoră.

Autoritățile competente procedează la rambursare sau remitere din oficiu atunci când constată [ele însele] în acest interval existența uneia sau alteia dintre situațiile descrise la alineatul (1).” [traducere neoficială]

5 Articolul 15 primul paragraf din regulamentul menționat avea următorul cuprins:

„Rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export se acordă numai persoanei care a plătit aceste drepturi sau este obligată să le plătească ori persoanelor care i-au succedat în drepturile și obligațiile sale.” [traducere neoficială]

6 Regulamentul nr. 1430/79 a fost abrogat prin articolul 251 din Codul vamal comunitar.

Codul vamal comunitar

7 Articolul 236 din Codul vamal comunitar prevedea următoarele:

„(1) Drepturile de import sau de export se rambursează în măsura în care se stabilește că, în momentul în care au fost plătite, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal sau că valoarea lor a fost înscrisă în evidența contabilă contrar dispozițiilor articolului 220 alineatul (2).

Se procedează la remiterea drepturilor de import sau export în măsura în care se stabilește că, la momentul când au fost înscrise în evidența contabilă, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal sau că valoarea lor a fost înscrisă în evidența contabilă contrar articolului 220 alineatul (2).

Nu se acordă rambursarea sau remiterea drepturilor dacă faptele care au dus la achitare sau la înscrierea în evidența contabilă a unei sume care nu era legal datorată sunt rezultatul unei acțiuni deliberate de către o persoană interesată.

(2) Drepturile de import sau export se rambursează sau se remit la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data la care valoarea acestor drepturi a fost comunicată debitorului.

Acest termen se prorogă dacă persoana interesată face dovada că a fost împiedicată să depună cererea în termenul menționat datorită cazului fortuit sau forței majore.

Autoritățile vamale procedează la rambursare sau remitere din oficiu atunci când constată în acest interval existența uneia sau alteia dintre situațiile descrise la alineatul (1) primul și al doilea paragraf."

8 În conformitate cu articolul său 253 al doilea paragraf, acest cod se aplica începând cu 1 ianuarie 1994.

9 Codul menționat a fost abrogat prin articolul 186 din Regulamentul (CE) nr. 450/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2008 de stabilire a Codului vamal comunitar (Codul vamal modernizat) (JO 2008, L 145, p. 1), acest din urmă cod fiind la rândul său abrogat prin articolul 286 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO 2013, L 269, p. 1, rectificare în JO 2016, L 267, p. 2).

Litigiul principal și întrebările preliminare

10 Între anul 1988 și anul 1991, societăți de drept andorran au importat în Andorra, prin intermediul societății Ysal, comisionar în vamă stabilit în Franța, mărfuri provenite în special din țări terțe. Aceste importuri au determinat plata unor taxe vamale în Franța. Astfel, la acea dată, autoritățile vamale franceze impuneau ca mărfurile provenite din țări terțe având ca destinație Andorra să fie puse în liberă circulație atunci când traversau teritoriul francez.

11 La 23 ianuarie 1991, Comisia Europeană a publicat Avizul motivat COM(90) 2042 final, prin care, pe de o parte, a constatat că Republica Franceză, atunci când a prevăzut o asemenea cerință de punere în liberă circulație, nu își îndeplinise obligațiile în temeiul anumitor dispoziții de drept al Uniunii și, pe de altă parte, a invitat acest stat membru să ia măsurile necesare pentru a se conforma avizului motivat respectiv în termen de 30 de zile.

12 Din dosarul de care dispune Curtea reiese că, la 27 martie 1991, autoritățile franceze au comunicat Comisiei că deciseseră să răspundă în mod favorabil cererii acesteia eliminând cerința de punere în liberă circulație menționată, ceea ce au făcut printr-un aviz, adresat importatorilor și exportatorilor de ministère de l'Économie, des Finances et du Budget (Ministerul Economiei, Finanțelor și Bugetului), prin care a fost eliminată această cerință de punere în liberă circulație, publicat în *Jurnalul Oficial al Republicii Franceze la 6 iunie 1991*.

13 La 20 mai 2008, societatea Ysal a chemat în judecată administrația vamală franceză în fața unei instanțe de prim grad de jurisdicție franceze pentru a obține rambursarea taxelor vamale pe care această administrație le-ar fi perceput în mod nejustificat pentru importuri de mărfuri provenite din țări terțe și cu destinația Andorra între anul 1988 și anul 1991 (denumite în continuare „taxele vamale în cauză").

14 Printr-o hotărâre din 15 iunie 2010, această instanță de prim grad de jurisdicție a declarat acțiunea societății Ysal inadmisibilă pentru lipsa calității procesuale active și a interesului de acționa. Această hotărâre a fost confirmată în apel la 13 decembrie 2011.

15 Prin hotărârea din 21 ianuarie 2014, Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța) a respins recursul formulat de societatea Ysal împotriva acestei decizii în apel. Din dosarul de care dispune Curtea reiese că, în această hotărâre, Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța) a arătat printre altele că importatorii andorrani rambursaseră societății Ysal taxele vamale pe care aceasta din urmă le plătise în numele lor și că, în consecință, numai acești importatori aveau calitate procesuală activă și interes de a acționa.

16 La 16 iulie 2015, acești importatori, ale căror drepturi au fost preluate de societatea Caves Andorranes și de YX, au chemat în judecată administrația vamală franceză la tribunal de grande instance de Toulouse (Tribunalul de Mare Instanță din Toulouse, Franța) pentru plata unei sume corespunzătoare taxelor vamale în cauză, percepute fără a fi datorate de această administrație. Prin hotărârea din 4 iulie 2017, instanța menționată a respins această cerere.

17 Printr-o hotărâre din 10 februarie 2020, cour d'appel de Toulouse (Curtea de Apel din Toulouse, Franța) a confirmat hotărârea respectivă. În această privință, ea a reținut că administrația vamală franceză trebuia să dispună, pentru a efectua rambursarea din oficiu a taxelor vamale în cauză în temeiul articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1430/79 și al articolului 236 alineatul (2) al treilea paragraf din Codul vamal comunitar, de elementele necesare pentru stabilirea atât a valorii taxelor care trebuiau rambursate, cât și a identității fiecărui contribuabil fără a trebui să efectueze cercetări disproporționate.

18 Caves Andorranes și YX au formulat recurs împotriva acestei hotărâri la Cour de cassation (Curtea de Casație), care este instanța de trimitere, în susținerea căruia invocă în esență că, prin hotărârea din 10 februarie 2020, cour d'appel de Toulouse (Curtea de Apel din Toulouse) a încălcat articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1430/79. Obligația de rambursare din oficiu prevăzută de această dispoziție ar fi condiționată numai de respectarea unui termen de trei ani de la data comunicării taxelor vamale către contribuabil. În schimb, dispoziția menționată nu ar prevedea că autoritățile vamale ar trebui să dispună de elementele necesare pentru stabilirea atât a valorii taxelor care trebuie rambursate cât și a identității fiecărui contribuabil. Cour d'appel de Toulouse (Curtea de Apel din Toulouse) ar fi adăugat astfel la aceeași dispoziție o condiție pe care aceasta nu o cuprinde.

19 Instanța de trimitere arată că administrația vamală franceză susține că nu poate rambursa din oficiu taxele vamale în cauză decât dacă dispune de toate elementele care îi permit să constate că acestea au fost percepute fără a fi datorate și trebuie să fie restituite. Nu i s-ar putea solicita să efectueze cercetări aprofundate pentru a stabili valoarea taxelor care trebuie rambursate fiecăruia dintre operatorii în cauză.

20 Această instanță ridică astfel problema dacă articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1430/79 și articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal comunitar trebuie interpretate în sensul că autoritatea națională competentă nu este obligată să procedeze din oficiu la rambursarea taxelor vamale percepute în mod nejustificat decât dacă, în acest scop, dispune de toate elementele necesare și, în caz contrar, decât dacă nu trebuie să efectueze cercetări disproporționate.

21 Potrivit instanței menționate, se ridică de asemenea problema dacă rambursarea din oficiu de către o autoritate vamală națională poate interveni după expirarea unui termen de trei ani de la data comunicării taxelor către debitor. Având în vedere Hotărârea din 14 iunie 2012, CIVAD (C-533/10, EU:C:2012:347), în care Curtea, la punctul 21, a statuat că articolul 236 alineatul (2) primul paragraf din Codul vamal comunitar stabilește o limită de trei ani pentru rambursarea taxelor vamale care nu sunt datorate legal, instanța de trimitere ridică problema dacă articolul 2

alineatul (2) din Regulamentul nr. 1430/79 trebuie interpretat în sensul că autoritățile competente nu ar mai putea, după expirarea acestui termen, să efectueze din oficiu o rambursare, chiar dacă se dovedește că au constatat în termenul respectiv că aceste taxe nu erau datorate legal.

22 În aceste condiții, Cour de cassation (Curtea de Casație) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Alineatul (2) al articolului 2 din [Regulamentul nr. 1430/79,] reluat de articolul 236 alineatul (2) [al treilea paragraf] din [Codul vamal comunitar], trebuie interpretat în sensul că rambursarea din oficiu a taxelor vamale percepute de o autoritate vamală este limitată la un termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a drepturilor respective de către autoritatea responsabilă cu recuperarea sau că administrația vamală trebuie să fie în măsură să constate, în termenul de trei ani care urmează faptului generator al drepturilor, că drepturile nu erau datorate?

2) Alineatul (2) al articolului 2 din [Regulamentul nr. 1430/79,] reluat de articolul 236 alineatul (2) al treilea paragraf din [Codul vamal comunitar], trebuie interpretat în sensul că rambursarea din oficiu a taxelor vamale percepute de o autoritate vamală este condiționată de cunoașterea de către aceasta din urmă a identității operatorilor în cauză, precum și a sumelor care trebuie rambursate fiecăruia dintre ei, fără ca aceasta să fie obligată să efectueze cercetări aprofundate sau disproporționate?”

Cu privire la întrebările preliminare

23 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, având în vedere data la care se susține că dreptul la rambursarea din oficiu a taxelor vamale în cauză ar fi luat naștere, dispozițiile Regulamentului nr. 1430/79 sunt cele care se aplică exclusiv litigiului principal.

24 În consecință, este necesar să se considere că, prin intermediul celor două întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1430/79 trebuie interpretat în sensul că existența unei obligații de a proceda la rambursarea din oficiu a taxelor vamale a unei autorități vamale naționale este condiționată, pe de o parte, de faptul ca aceasta din urmă să fi constatat ea însăși, într-un termen de trei ani de la înscrierea în evidența contabilă a acestor taxe, că acestea au fost percepute în mod nejustificat și, pe de altă parte, de cunoașterea de către această autoritate a identității operatorilor în cauză, precum și a valorii care trebuie rambursată fiecăruia dintre ei. În acest cadru, instanța menționată ridică problema măsurilor pe care autoritatea respectivă trebuie, dacă este cazul, să le ia pentru a obține astfel de informații.

25 Din articolul 2 alineatul (1) din acest regulament reiese, printre altele, că taxele vamale se rambursează în măsura în care se stabilește, la cererea autorităților competente, că valoarea acestor drepturi înscrisă în evidența contabilă este aferentă mărfurilor pentru care nu a luat naștere nicio datorie vamală sau este mai mare față de cea care trebuia percepută în mod legal.

26 Articolul 2 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede două modalități distincte pentru a se proceda la o astfel de rambursare, și anume fie la cerere, fie din oficiu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 octombrie 2017, Aqua Pro, C-407/16, EU:C:2017:817, punctul 41).

27 Astfel, în primul rând, conform articolului 2 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul nr. 1430/79, drepturile de import se rambursează la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a drepturilor respective. În al doilea rând, conform articolului 2 alineatul (2) al treilea paragraf din acest regulament, autoritățile competente procedează la rambursare din oficiu atunci când constată ele însele în acest interval existența uneia sau a alteia dintre situațiile descrise la articolul 2 alineatul (1) din regulamentul menționat.

28 Având în vedere situațiile descrise la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1430/79, rezultă că aceste autorități procedează din oficiu la rambursarea taxelor vamale atunci când constată, în termenul menționat, că acestea au fost percepute în mod nejustificat, și anume atunci când, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din acest regulament, s-a stabilit, la cererea autorităților respective, printre altele că valoarea înscrisă în evidența contabilă a acestor taxe se referă la mărfuri pentru care nu a luat naștere nicio datorie vamală sau este mai mare decât cea datorată legal.

29 În această privință, articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf din regulamentul menționat, în măsura în care prevede în termeni categorici că autoritățile vamale naționale „procedează la rambursare […] din oficiu”, instituie o obligație de rambursare în sarcina acestor autorități fără ca importatorul în cauză să trebuiască să facă o cerere în acest sens.

30 Or, dat fiind că, în această dispoziție, termenii „în acest interval” se raportează la verbul „a constata”, acești termeni trebuie înțeleși în sensul că, pentru ca această obligație de rambursare să ia naștere, o asemenea constatare trebuie să intervină înainte de expirarea unui termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a taxelor vamale. Conform articolului 1 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul nr. 1430/79, această dată corespunde datei de adoptare a actului administrativ prin care a fost stabilită inițial valoarea acestor drepturi de către autoritățile competente.

31 Prin urmare, existența unei obligații de rambursare din oficiu a taxelor vamale a unei autorități vamale naționale trebuie considerată ca fiind condiționată de faptul ca aceasta din urmă să fi constatat ea însăși, înainte de expirarea unui astfel de termen de trei ani de la data înscrierii în evidența contabilă a taxelor vamale în cauză, că aceste taxe au fost percepute în mod nejustificat.

32 Acest termen delimitează astfel perioada în care autoritățile vamale naționale care au constatat ele însele că taxele vamale au fost percepute fără a fi datorate sunt obligate să se angajeze să procedeze din oficiu la rambursarea acestor taxe. În schimb, astfel cum a arătat în esență domnul avocat general la punctele 46-50 din concluzii, rambursarea ca atare nu trebuie să intervină în mod necesar în termenul menționat, astfel încât poate fi efectuată după expirarea acestuia.

33 Pe de altă parte, în măsura în care taxele vamale sunt impuse în cuantumuri precise, stabilite de autoritatea vamală națională pe baza declarațiilor vamale depuse în numele unei anumite persoane, constatarea de către această autoritate a faptului că astfel de taxe au fost percepute fără a fi datorate implică în mod necesar constatarea potrivit căreia o persoană cunoscută de autoritatea menționată a achitat în mod nejustificat o anumită valoare, de asemenea cunoscută de aceeași autoritate. În consecință, atunci când autoritatea vamală națională constată că taxele vamale au fost percepute fără a fi datorate și trebuie rambursate, aceasta cunoaște, în principiu, atât identitatea persoanei căreia trebuie să îi efectueze rambursarea, cât și valoarea exactă care trebuie rambursată.

34 Astfel, această autoritate nu poate invoca faptul că nu mai dispune de declarațiile vamale depuse de persoanele interesate sau de deciziile individuale adoptate în privința lor pentru a justifica o eventuală omisiune de a rambursa acestor persoane interesate taxele vamale cu privire la care a constatat, în termenul de trei ani prevăzut la articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1430/79, că au fost percepute în mod nejustificat, întrucât, atât timp cât acest termen nu a expirat, autoritățile vamale sunt obligate să păstreze documentele și informațiile care pot fi relevante pentru a proceda la o eventuală rambursare a taxelor vamale care au fost percepute.

35 Aceste considerații sunt valabile și în ipoteza în care caracterul nejustificat al perceperii taxelor vamale își are originea într-o eroare a autorității vamale naționale în ceea ce privește posibilitatea de a impune taxe vamale la importurile care provin dintr-o anumită țară terță sau având ca destinație o anumită țară terță. Desigur, o astfel de eroare este susceptibilă să privească un număr important de operatori și de decizii individuale și, în consecință, să necesite din partea autorității vamale a statului membru în cauză cercetări importante din punct de vedere cantitativ pentru a identifica persoanele care au dreptul la o rambursare. Cu toate acestea, potrivit unei jurisprudențe constante, autoritățile unui stat membru nu pot invoca dificultăți practice, administrative sau financiare pentru a justifica nerespectarea obligațiilor care rezultă din dreptul Uniunii [Hotărârea din 27 februarie 2020, Comisia/Belgia (Contabili), C-384/18, EU:C:2020:124, punctul 58 și jurisprudența citată].

36 Este adevărat că, în anumite cazuri, pentru a efectua rambursarea taxelor vamale cu privire la care a constatat că au fost percepute fără a fi datorate, autoritatea vamală națională poate avea nevoie de anumite informații care nu se află și nici nu se puteau afla în posesia sa. Aceasta poate fi situația, de exemplu, în ceea ce privește identitatea persoanei sau a persoanelor care au succedat persoanei care a achitat drepturile care trebuie rambursate, din moment ce, în conformitate cu articolul 15 primul paragraf din Regulamentul nr. 1430/79, rambursarea taxelor vamale nu este acordată decât chiar persoanei care a achitat aceste drepturi sau persoanelor care i-au succedat în drepturile și obligațiile sale. Situația poate fi aceeași și în ceea ce privește datele unui cont bancar în care se efectuează rambursarea.

37 Această împrejurare nu este însă relevantă, dacă este cazul, pentru stabilirea existenței unei obligații de rambursare, dat fiind că o astfel de obligație ia naștere din momentul în care autoritatea vamală națională constată, în condițiile menționate la punctul 31 din prezenta hotărâre, caracterul nedatorat al plății taxelor vamale, ci pentru a stabili dacă, prin întârzierea în a proceda sau chiar prin faptul că nu procedează la o astfel de rambursare, această autoritate și-a încălcat obligația de a acționa din oficiu.

38 În mod concret, atunci când autoritatea vamală menționată nu dispune, independent de voința sa, de informațiile necesare pentru a proceda la rambursarea taxelor vamale percepute fără a fi datorate, precum cele menționate la punctul 36 din prezenta hotărâre, revine acesteia, pentru a se conforma obligației sale de rambursare care decurge din articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1430/79, sarcina de a lua măsurile necesare și adecvate pentru obținerea acestor informații. Desigur, astfel de măsuri nu includ cercetări disproporționate, și anume cercetări care ar necesita utilizarea de resurse umane și materiale fără nicio legătură cu ceea ce se poate aștepta în mod rezonabil de la o administrație diligentă. Cu toate acestea, o atitudine pasivă a autorității vamale, sub pretextul că nu dispune de informațiile menționate, nu este compatibilă nici cu obligația sa de rambursare menționată mai sus, nici cu cerințele care decurg din dreptul la bună administrare, care constituie un principiu general al dreptului Uniunii

care are vocația de a se aplica statelor membre atunci când pun în aplicare acest drept (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 septembrie 2022, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság ș.a., C-159/21, EU:C:2022:708, punctul 35, precum și jurisprudența citată).

39 În cauza principală, revine, așadar, instanței de trimitere sarcina de a stabili dacă se poate considera că autoritățile vamale franceze constataseră ele însele, înainte de expirarea unui termen de trei ani de la înscrierea în evidența contabilă a taxelor vamale în cauză, că acestea au fost percepute fără a fi datorate. Pentru a ghida instanța respectivă în această apreciere, Curtea poate totuși să îi furnizeze toate elementele de interpretare proprii dreptului Uniunii care i-ar putea fi utile (Hotărârea din 7 aprilie 2022, Berlin Chemie A. Menarini, C-333/20, EU:C:2022:291, punctul 46 și jurisprudența citată).

40 În această privință, din dosarul de care dispune Curtea reiese că, la 23 ianuarie 1991, Comisia a adresat Republicii Franceze un aviz motivat prin care susținea că practica constând în impunerea plății taxelor vamale pentru mărfurile provenite din țări terțe cu destinația Andorra era contrară dreptului Uniunii. Prin scrisoarea din 27 martie 1991, autoritățile franceze au răspuns Comisiei că au decis să răspundă favorabil cererii Comisiei și, ținând seama de dispozițiile unui acord încheiat între Comunitatea Economică Europeană și această țară terță care trebuia să intre în vigoare la 1 iulie 1991, să modifice în mod anticipat regimul de export al produselor agricole către Andorra. Printr-un aviz ministerial din 6 iunie 1991, autoritățile franceze au pus capăt practicii menționate în privința tuturor mărfurilor provenite din țări terțe și având ca destinație Andorra.

41 În cazul în care instanța de trimitere ar considera că se poate deduce din aceste evenimente că autoritățile vamale franceze au constatat, în mod implicit, dar necesar, că taxele vamale percepute cu ocazia importului de mărfuri din țări terțe având ca destinație Andorra fuseseră percepute în mod nelegal, dat fiind că un aviz motivat emis de Comisie nu determină, în sine, un efect juridic obligatoriu (a se vedea în special Hotărârea din 29 septembrie 1998, Comisia/Germania, C-191/95, EU:C:1998:441, punctul 44), o asemenea constatare ar trebui considerată ca fiind realizată de aceste autorități vamale „ele însele”, astfel încât acestea din urmă ar fi avut obligația, pentru a se conforma articolului 2 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1430/79, să procedeze din oficiu la rambursarea taxelor vamale în cauză, din moment ce acestea au fost percepute în cei trei ani anteriori acestei constatări.

42 Dacă se dovedește că, pentru a proceda la rambursarea taxelor vamale în cauză, autoritățile vamale franceze aveau nevoie de informații suplimentare, precum cele avute în vedere la punctul 36 din prezenta hotărâre, care nu se aflau și nici nu se puteau afla în posesia lor, instanța de trimitere va trebui, pentru a stabili dacă aceste autorități s-au abținut în mod eronat să se conformeze obligației lor de a efectua din oficiu această rambursare care decurge din articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf, să examineze dacă, după ce au constatat că taxele vamale în cauză fuseseră percepute în mod nelegal, autoritățile menționate au luat atunci măsuri care, fără a fi disproporționate, erau necesare și adecvate pentru a obține aceste informații. În această privință, sub rezerva aprecierii instanței de trimitere, este totuși necesar să se constate că din dosarul de care dispune Curtea nu reiese că astfel de măsuri au fost luate.

43 Având în vedere ansamblul motivelor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 1430/79 trebuie interpretat în sensul că existența unei obligații de a proceda la rambursarea din oficiu a taxelor vamale a unei autorități vamale naționale este condiționată de faptul ca aceasta din urmă să fi constatat ea însăși, înainte de expirarea unui termen de trei ani de la înscrierea în evidența contabilă a acestor taxe, că ele au fost percepute fără a fi datorate, această constatare implicând că autoritatea

respectivă are cunoștință de identitatea persoanelor care au achitat taxele respective, precum și de valoarea care trebuie rambursată fiecăreia dintre ele. Atunci când autoritatea menționată nu dispune și nici nu putea dispune de toate informațiile necesare pentru a efectua o astfel de rambursare persoanei care a plătit taxele vamale percepute fără a fi datorate sau persoanelor care i-au succedat în drepturile și obligațiile sale, revine aceleiași autorități, pentru a se conforma obligației sale de rambursare, să ia măsurile care, fără a fi disproporționate, sunt necesare și adecvate pentru a obține aceste informații și pentru a proceda la rambursare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

44 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 2 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul (CEE) nr. 1430/79 al Consiliului din 2 iulie 1979 privind rambursarea sau remiterea drepturilor de import sau de export, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 3069/86 al Consiliului din 7 octombrie 1986,

trebuie interpretat în sensul că

existența unei obligații de a proceda la rambursarea din oficiu a taxelor vamale a unei autorități vamale naționale este condiționată de faptul ca aceasta din urmă să fi constatat ea însăși, înainte de expirarea unui termen de trei ani de la înscrierea în evidența contabilă a acestor taxe, că ele au fost percepute fără a fi datorate, această constatare implicând că autoritatea respectivă are cunoștință de identitatea persoanelor care au achitat taxele respective, precum și de valoarea care trebuie rambursată fiecăreia dintre ele. Atunci când autoritatea menționată nu dispune și nici nu putea dispune de toate informațiile necesare pentru a efectua o astfel de rambursare persoanei care a plătit taxele vamale percepute fără a fi datorate sau persoanelor care i-au succedat în drepturile și obligațiile sale, revine aceleiași autorități, pentru a se conforma obligației sale de rambursare, să ia măsurile care, fără a fi disproporționate, sunt necesare și adecvate pentru a obține aceste informații și pentru a proceda la rambursare.

Semnături